

RAAP-NOTITIE 792

**Plangebied nieuwbouw rouwcentrum -
kerkelijk centrum te Schoonhoven**

Gemeente Schoonhoven

Een inventariserend archeologisch onderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Arjan verstoep Bureau voor Bouwkunde

Titel: Plangebied rouwcentrum en kerkelijk centrum, gemeente Schoonhoven; een inventariserend archeologisch onderzoek

Status: eindversie

Datum: augustus 2004

auteur: *drs. F. Stevens*

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2004\SCKC\N0792-SCKC.doc

Projectcode: SCKC

projectleider: drs. F. Stevens

projectmedewerker: drs. R. Timmerman

ARCHIS-waarnemingsnummer: niet van toepassing

Autorisatie: drs. B. Jansen

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2004

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Arjan verstoep Bureau voor Bouwkunde
- *aanleiding onderzoek*: geplande nieuwbouw van een rouwcentrum annex kerkelijk centrum
- *datum uitvoering veldwerk*: 6 juli 2004

Locatiegegevens

- *plangebied*: rouwcentrum en kerkelijk centrum
- *toponiem*: Groene Singel
- *kadastrale gegevens*: sectie C : 2861 en 2862
- *plaats*: Schoonhoven
- *gemeente*: Schoonhoven
- *provincie*: Zuid-Holland
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 38 West
- *plangebied in gebruik als*: parkeerplaats/grasveld
- *oppervlakte plangebied*: 0,18 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*:

Doelstelling

Doel van het onderzoek is het vaststellen of in het plangebied (tot 5,0 m -Mv) archeologische resten voorkomen of verwacht kunnen worden, die bedreigd worden door de voorgenomen bodemingrepen.

Onderzoeksvragen

1. Welke archeologische resten naar aard en datering kunnen in het plangebied verwacht worden (specifieke archeologische verwachting)?
2. Wat is de mate van verstoring van de bodemopbouw in het plangebied en wat zegt dit over de kans op het aantreffen van intacte archeologische resten?
3. Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten/grotere vondstrijke nederzettingen?
4. Wat is globaal de waarde van eventueel aanwezige archeologische resten (aard, fysieke kwaliteit, datering, diepteligging en omvang) en wat zegt dit over hun behoudenswaardigheid?
5. In welke mate worden eventueel aanwezige archeologische resten bedreigd door de realisatie van de geplande bodemingrepen?

Het inventariserend archeologisch onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologische verwachting*: volgens de IKAW (ROB, 2001) middelhoge trefkans op archeologische waarden
- *ARCHIS-waarnemingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem)*
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (300 m): geen

Historische gegevens

- *historische kaarten*: het plangebied gebied ligt net buiten de omwalling van het historische kern van Schoonhoven; er is geen bebouwing bekend.
- *andere bronnen*: huidig gebruik als parkeerplaats
- *historisch gebruik*: wei-/akkerland

Bodemkundige en/of geologische gegevens

- *bodem volgens bodemkaart*: onbekend
- *geologie volgens geologische kaart*: Afzettingen van Tiel (kom) op afwisseling van Hollandveen met Afzettingen van Gorkum (kom en oever) op Afzettingen van Gorkum (geulafzettingen). De Afzettingen van Tiel betreffen oeverafzettingen van de Lek. De zich onder het Hollandveen bevindende geulafzettingen behoren tot de Cabauw stroomgordel.
- *geomorfologie volgens geomorfologische kaart*: onbekend

Specifieke archeologische verwachting

Op grond van de inventarisatie van archeologische, historische, bodemkundige en/of geologische gegevens gold bij aanvang van het veldonderzoek voor het plangebied een middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Jonge Steentijd alsmede de Vroege en Late Middeleeuwen. Het kan gaan om kleine vindplaatsen uit de Steentijd en grotere nederzettingsterreinen uit de Middeleeuwen. Gezien de geologische situatie bevinden de meeste archeologische resten zich waarschijnlijk binnen 5,0 m- Mv, namelijk:

- op de oeverafzettingen van de Lek;
- op de top van de afzettingen van de Cabauw-stroomgordel;
- op een eventueel aanwezige donk.

Gezien het historisch grondgebruik is het mogelijk dat de bodem in het plangebied gedeeltelijk is verstoord waardoor eventueel aanwezige archeologische resten uit de Middeleeuwen inmiddels verstoord zijn. Deze kunnen zich direct onder het maaiveld bevinden.

Voorgenomen bodemingrepen

De planontwikkeling voorziet in een bodemverstoring met een oppervlakte van 1800 m² en een verstoringsdiepte van 1,0 m -Mv. Er zal achter ook geheid worden, waarbij diepere niveaus ook aangetast zullen worden. De bodemverstoringen vinden plaats in het westen van het plangebied. In de overige delen vinden bodemingrepen plaats die niet dieper dan 1,0 m -Mv zullen reiken.

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: onderlinge afstand van ongeveer 25 m
- *gebruikt boormateriaal*: Edelman 7 cm, guts 3 cm
- *totaal aantal boringen*: 5
- *minimaal geboorde diepte*: 4,5 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 5,0 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlint

Deze methode is geschikt voor het opsporen van vondstrijke nederzettingen. Deze methode is niet geschikt voor het opsporen van vondstarme nederzettingen en zeer lokale archeologische sporen zoals graven en verkavelingsgreppels.

Booronderzoek: resultaten

beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch):

- Bruingrijze sterk siltige klei met humus en plantenresten (Formatie van Tiel) van circa 0,3 tot 0,8 m -Mv. Dit betreffen oever en/of komafzettingen van de Lek.
- Bruin mineraalarm veen of matig kleiig veen (Hollandveen) van 0,8 tot 4,0 m -Mv.
- Lichtgrijze, matig siltige klei met plantenresten en kleine dunne zandlagen (Afzettingen van Gorkum) van 4,0 tot 5,0 m -Mv. Deze afzettingen behoren waarschijnlijk tot het Cabauw-systeem.
- *mate van verstoring*: lokaal tot 1,50 m -Mv op opgehoogde plekken (rond de parkeerplaats). In het weiland is de bodem is tot 0,3 m -Mv verstoord.
- *Archeologische indicatoren in boringen*: geen

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Het inventariserend archeologisch onderzoek in plangebied rouwcentrum en kerkelijk centrum (gemeente Schoonhoven) heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor de aanwezigheid van grotere vondstrijke nederzettingen. Omdat de bodem relatief gaaf is, valt niet uit te sluiten dat vondstarme nederzettingen of zeer lokale archeologische sporen zoals graven en verkavelingsgreppels aanwezig zijn.

Aanbevelingen

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van waardevolle archeologische resten wordt ten aanzien van het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen. De voorgenomen bodemingrepen kunnen, voor zover het de archeologische waarden betreft, zonder beperkingen worden uitgevoerd.

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

ROB, 2001. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) 2e generatie. Globale Archeologische Kaart van het continentale Plat. Archeologische Monumentenkaart*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort (cd-rom).

Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

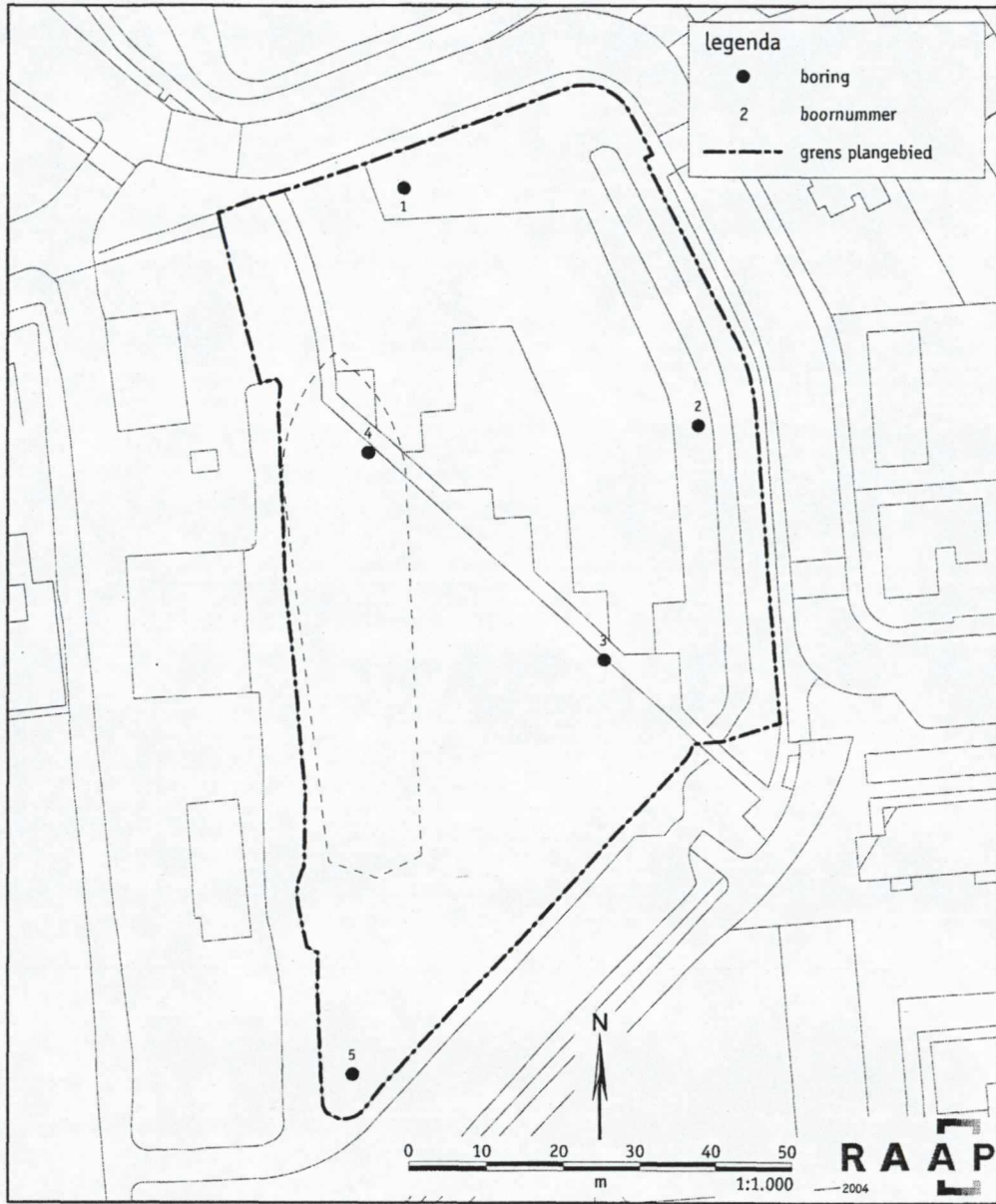
Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal

Periode	Datering
Nieuwe tijd	1500 - heden
Late Middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor - 450 na Chr.
IJzertijd	800 - 12 voor Chr.
Bronstijd	2000 - 800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300 - 2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800 - 4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000 - 8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.